

mentlig ikke være ordinær, hvis baggrunden for aflysningen er, at pantthaveren forinden har realiseret pantet med henblik på fyldestgørelse.

Om aflysningen er ordinær, vil således bero på en samlet vurdering af omstændighederne under hensyn til gældens afvikling og tidspunktet for aflysningen af virksomhedspantet.

4. De foreslåede regler om virksomhedspantthaverens hæftelse og sikkerhedsstillelse finder anvendelse, uanset om den enkelte virksomhedspantthaver har en personlig fordring mod pantsætteren eller blot pantefordringen. Det er således uden betydning, om skyldneren har stillet sikkerhed for egen gæld eller for tredjemands gæld.

Det er endvidere uden betydning, om den enkelte panteret på tidspunktet for behandling af konkursbegæringen må skønnes at være helt eller delvist omstødelig. Endelig kan en pantthaver ikke ved at give afkald på at udnytte panteretten undslå sig for at hæfte for omkostningerne efter den foreslåede regel.

5. Det følger af konkurslovens § 27, stk. 2, sidste pkt., at hvis skifteretten af særlige hensyn til skyldneren eller en fordringshaver undlader at kræve sikkerhedsstillelse, betales omkostninger, der ikke kan dækkes af skyldnerens midler, af statskassen. Statens hæftelse efter § 27, stk. 2, anses som en »sikkerhedsstillelse efter stk. 2« efter den foreslåede regel i § 27, stk. 3. I denne situation følger det således af den foreslåede regel, at virksomhedspantthaverens forpligtelser først vil indtræde, efter at statskassen har dækket omkostninger for et beløb, der svarer til det, som skifteretten ellers ville have afkrævet konkursrekvirenten.

6. Hvis virksomhedspantthaveren tillige er konkursrekvirent, kan der kræves sikkerhedsstillelse efter både konkurslovens § 27, stk. 2, og den foreslåede regel i § 27, stk. 3.

Til nr. 4 (§ 70, stk. 1)

1. Det følger af den gældende regel i konkurslovens § 70, stk. 1, at en panteret, som ikke er tilsagt ved gældens stiftelse, eller som ikke er sikret mod retsforfølgning uden unødigt ophold efter gældens stiftelse, kan fordres omstødt, hvis sikringsakten er foretaget senere end 3 måneder før fristdagen.

Reglen giver således mulighed for at omstøde »pant for gammel gæld«, herunder i de tilfælde, hvor både gælden og den samlede sikkerhed i den til enhver tid værende fordringsmasse varierer (fakturabelåningsarrangementer mv.). I retspraksis om konkurslovens § 70 er der taget højde for de særlige forhold, der gør sig gældende ved omstødelse af »pant for gammel gæld« i sådanne arrangementer.

Det følger således af retspraksis om nettometoden, at i en sag med såvel vekslende kredit som vekslende sikkerhedsstillelse må omstødelsesperioden betragtes som en enhed, således at udviklingen i den samlede gæld og sikkerhedsstillelse i perioden sammenlignes. Kun i det omfang kreditor inden for omstødelsesfristen har modtaget sikkerhed, der overstiger den samtidige gældsstiftelse, kan sikkerheden anses for tilsagt for gammel gæld. Beregningen heraf må ske på grundlag af kredittens og sikkerhedens størrelse ved omstødelsesperiodens begyndelse og slutning.

Selvom der indsættes en særlig regel om omstødelse af fordringspant i konkursloven, kan den gældende regel i § 70, stk. 1 (1. pkt.), finde uændret anvendelse på fordringspant, jf. tinglysningslovens § 47 d, der er tilsagt og tinglyst senere end 3 måneder før fristdagen. Det betyder, at fordringspantet vil kunne omstødes, hvis der er tale om »pant for gammel gæld«, eller hvis fordringspantet ikke er tinglyst uden unødigt ophold efter gældens stiftelse. Såfremt en aftale om fordringspant indgås inden for omstødelsesfristen, og den omfatter allerede stiftede fordringer, må det antages, at det for disse fordringers vedkommende ikke er stiftelsestidspunktet, der er afgørende ved anvendelse af nettometoden ved omstødelse efter konkurslovens § 70, men tidspunktet for foretagelse af sikringsakten.

Et fordringspant, som er stiftet uden for omstødelsesperioden, men tinglyst senere end 3 måneder før fristdagen, vil derimod næppe kunne omstødes efter den gældende regel i § 70, stk. 1, idet pantet formentlig vil blive anset for tilsagt uden for omstødelsesfristen, nemlig ved den oprindelige aftale om pantsætning. At pantet er forøget gennem stiftelsen af nye fordringer inden for omstødelsesperioden, vil derfor formentlig ikke være omstødeligt efter den gældende bestemmelse, da der således ikke foreligger »pant for gammel gæld«. Det pågældende fordringspant vil dog kunne omstødes efter den allerede gældende regel i § 70, stk. 1 (1. pkt.), hvis fordringspantet ikke er tinglyst uden unødigt ophold efter gældens stiftelse.

Et fordringspant, som både er tilsagt og tinglyst 3 måneder før fristdagen eller tidligere, vil formentlig ikke kunne omstødes efter den gældende regel i § 70, stk. 1, da pantet må anses for tilsagt og sikret uden for omstødelsesperioden. Et sådant fordringspant vil endvidere ikke kunne omstødes efter den gældende regel, selvom pantet ikke måtte være tinglyst uden unødigt ophold efter gældens stiftelse.

2. Efter den foreslåede nye regel i 2. pkt. kan et fordringspant, jf. tinglysningslovens § 47 d, i fordringer, der er stiftet senere end 3 måneder før fristdagen, men efter gældens stiftelse, fordres omstødt.